

Små synder

*Den som är trogen i det minsta, han är ock trogen i mycket; och den som är orättfärdig i det minsta, han är ock orättfärdig i mycket.
Luk. 16:10.*

Det gives kristna, vilka onekligen hava det väl med Gud i den stora huvudsaken, men nästan alldeles förgäta en mängd s.k. »småsaker», vilka dock kunna vara av den beskaffenhet, att följderna av desamma äro alldeles häpnadsväckande stora. Det är ett för de flestas ögon fördolt förhållande, huru små ting kunna hava stora följder – huru av de minsta gnistor kunna komma eldar, som förstöra stora städer, fulla med dyrbarheter – huru genom s.k. »små synder» kan komma evig förtappelse genom den andliga död och förstockelse, de medföra i samvetet. Om Judas icke hade börjat med det fina, försiktiga snattandet (Joh. 12: 6), hade aldrig hans samvete blivit så förhärdat, att han till slut kunnat för penningar sälja sin Herre. »Den som är trogen i det minsta, han är ock trogen i mycket; och den som är orättfärdig i det minsta, han är ock orättfärdig i mycket.» Den, som skall undfly stora och svåra synder, skall börja med att döda deras första, spädaste brodd. Dessutom kunna ock dessa »små synder» hos en kristen medföra den dödligaste anstöt för ett svagt hjärta, som blott spejar efter yttringarna av det heliga liv, som skall bo hos den, vilken bekänner sig för att vara omvänd. Varje ord, varje rörelse av en sådan väges på guldsvikt. Och huru många och stora andliga välsignelser för vår omgivning gå icke förlorade blott genom att försumma en mängd små iakttagelser! O, att våra ögon rätt öppnades! – Vi gå nu till själva saken – och följa härvid till en stor del en liten engelsk skrift, som bär titeln: »Småsaker».

»*Små synder!*» – Vad skall menas med »små synder»? Om man kunde rätt betrakta, vad det vill säga, att göra något emot den store, allsmäktige Gudens vilja, att göra något, som han avskyr och förbjuder, och som bedrövar hans helige Ande, så skulle man visst aldrig på allvar kalla några synder små; ty det är alltid en stor synd att göra det minsta mot den helige Gudens befallning. Den åtskillnad, som romerska kyrkan gör mellan dödssynder och förlåtliga synder, har ock ingen sann grund. Huru kan den, som tror på den heliga skrift, någonsin akta ett fel ringa och ursäktat det med den förklaringen: »Det är ju blott något så ringa», och »vi hava intet ont menat därmed»? Och om vi vande oss att till deras innersta grund undersöka våra s.k. småfel, så skulle vi därjämte komma till den övertygelsen, att de egentligen hava sitt ursprung i en inre kärlek till synder, vilka, när de hunnit till full utveckling, måste erkännas för stora och svåra synder. Blott allt för ofta äro ock dessa små fel endast början till dessa stora synder.

Emellertid, då vi tänka: Vi kunna i tid draga oss tillbaka; då vi tänka: Vi skada ingen därmed mer än oss själva, så hylla vi påtagligen vanor och böjelser, vilka redan till sitt väsende äro för den Heliges ögon misshagliga synder och genom ett ringa överskridande bliva egentliga överträdelser av hans bud. Även bedraga vi oss alltför ofta i avseende på den lätthet, med vilken vi mena oss kunna behärska sådana små synder. Är nu detta så lätt, så är det desto mer straffbart, att du icke gör det. Men den dagliga och stundliga vaksamheten mot dessa finare synder, det beständiga motståndet mot dessa inre ursäkter (såsom: »Blott denna enda gång», och: »Det är ju blott så litet») är sannerligen ingen lätt sak och är i många hänseenden svårare, än motståndet mot dessa grövre frestelser, mot vilka vi rusta oss med Guds hela vapenrustning och därför lättare emotstå.

Men, för att nu giva några exempel på vad man plägar kalla »små synder» – vilken bör väl bland dem innehava första rummet? Det gives en synd, till vilken vi visst alla känna oss skyldiga, mot vilken vi redan mången gång fattat goda föresatser, och vilken på så många olika sätt förövas under så många ursäkter och undskyllningar, att den med skäl kan kallas de flesta människors vidlådande synd; jag menar den – *att uppskjuta* – uppskjuta med det man bör göra och det man borde göra *genast*. Vilken kan säga: Därifrån är jag fri? Och vilken kan väl anse blott ett uppskjutande för någon synd? När de onda följderna av vårt uppskjutande framstå, eller när det blir klart för vårt medvetande, att det är en inre obenägenhet mot det goda, som egentligen uppenbarar sig i vårt uppskjutande, att det var blott ursäkt eller motvilja däremot, som höll oss tillbaka ifrån att utföra t.ex. en viss god gärning till nästans väl, då känna vi vilket fördärvligt ont som döljer sig i detta uppskjutande. Och huru mycket gott blir icke alldeles uraktlåtet, blott genom att det uppskjutes?

Med en klarare blick skola vi se, att vår avsvurne fiende driver ett stort spel med oss, blott genom att förmå oss att uppskjuta. Uti små vardagliga angelägenheter, såsom när det blott gäller att besvara ett brev, att uträtta små ärenden, att utföra små planer till andras väl eller fågnad – vilken av oss känner, såsom vi borde, att vi häruti med uppskjutandet giva rum för ett fel? Men redan i sådana ringa fall, när blott uppskjutandet tager mer överhand, så förorsakar det mycken oordning och ledsamhet för oss och andra, och kärlekens lag överträdes; och betänklighet är, att denna vana att uppskjuta ingår i hela vårt väsende och blir vår natur, så att vi även omsider med landshövdingen Felix uppskjuta sådant, som tillhör vår odödliga själs viktigaste angelägenheter, »till en lägligare

tid», vilken dock aldrig kommer. Låtom oss därför fästa uppmärksamheten vid detta onda. Skriften säger: »Uppskjut icke till morgondagen, det du kan göra i dag». Huru mycket av den oskattbara nådetiden, huru många förträffliga tillfällen att göra gott, huru stora välsignelser för oss själva och andra hava icke gått förlorade – blott genom vårt uppskjutande!

Denna synd uppstår ofta därigenom, att vi tänka, att vi kunna göra det och det »vid tillfälle» – men tillfället vill aldrig komma. Detta är endast ett narrspel, med vilket de tröga och lättjefulla uppehålla sig. Den idoge vill icke gärna uppskjuta något. För att motverka tröghetens och lättjans synd finnes intet kraftigare medel, än att bliva nogräknad även i dessa små sakers punktliga uppfyllande. Det är tänkvärt, vad Herren Kristus sade: »Den som är trogen i det minsta, han är ock trogen i mycket; och den som är orättfärdig i det minsta, han är ock orättfärdig i mycket.» Låt det därför bliva eder regel, att när I haven något, som bör göras, vore det än så ringa, I uträdden det genast, ofördröjligen eller på den därtill bestämda tiden. Genom ett beständigt vakande emot frestelsen till uppskov, tillfaller oss därjämte den vinsten, att hela vårt väsende blir fastare och vår vana i många avseende förbättrad. Uppskjuta är vägen till alla underlåtenhetssynder. Tröghet är ett fel, som vi alla tadla hos ungdomen, och vilket vi dock så ofta tillåta oss själva utan den ringaste förebräelse.

Det gives ock en »mångbeställsam sysslolöshet», vilken stundom bedrager oss i avseende på sin beskaffenhet; vi synas oss själva och andra vara sysselsatta, men vid närmare undersökning, så är vår sysselsättning i grunden icke annat, än ett makligt och lättsinnigt tidslöseri, vare sig med ett gagnlöst, fåfängligt talande eller med ett planlöst läsande eller med att använda mycken tid på ett ofruktamt arbete – ja, huru många stunder och dagar bliva icke på detta sätt onyttigt förnötta och komma varken oss eller andra till godo! Och dock borde vi, efter aposteln ord, »köpa tiden». När man betänker, huru en kristen, vilken har sig anförtrödd den stora skatten av evangeliets hemlighet och flera Andens gåvor, skulle varje stund kunna sprida stor välsignelse av ett himmelskt och evigt gott bland sin omgivning – vilken oberäknelig skada och synd är det icke, om han ändå, på nämnda sätt, låter den dyra tiden förspillas! På detta sätt skola vi finna, att många förhållanden, som synas oss så ringa och fria, likväl hava stora följder och stort ansvar med sig.

När vi blott börja att rådfråga vår kärlek till maklighet, och låta vår obenägenhet för verksamhet och vår oordning i småsaker råda, vem försäkrar oss, att vi icke slutligen försjunka i denna självförnöjsamhet, som icke tänker på annat än egen bekvämlighet och förlustelse och aldrig vill underkasta sig någon självförsakelse och möda för sin plikt? Kroppslig och andlig tröghet äro icke alltid med varandra förbundna, men för båda måste vi akta oss. Vanligen är frestelsen till den senare större än till den förra. Huru mången bortlägger icke en bok, avbryter en betraktelse, som fordrade eftertanke, eller skyr en verksamhet för andra, blott av motvilja för andlig ansträngning; och denna maklighet blir så länge övad, till dess sinnet äntligen icke vill underkasta sig något annat välde, än den egna förnöjelsens och den tillfälliga sinnesrörelsens eller försjunker i en torr, vanmäktig känslolöshet.*

Näst de synder, som bestå uti *tidens* förslösande, komma de, som utövas genom den ringa lemman *tungan*, av vilka de flesta anses för åtminstone »små synder» eller ock för alls icke synd. Man säger: »Blott ett litet ord – vad betyder det? Det måtte väl vara en ringa synd, om det är någon, att jag talar något, såsom det faller sig.» Men om vi litet bättre skärskåda saken, skola vi finna, att vi med ingenting utöva så många och stora synder, som med vårt talande eller tigande. Det finnes intet vapen på jorden, som uträttat så stora ting som tungan. »Tungan är en liten lem», säger aposteln, »och gör stort väsen av sig; se, en liten eld, huru stor skog han antänder», ja, en stor stad, full med dyrbarheter! Och aposteln tillägger: »Tungan är ock en eld – och då den är antänd av helvetet, besmittar den hela vår kropp och antänder livshjulet.» Och ytterligare: »All natur, både djurs och fåglars och kräldjurs etc., tämjес och har blivit tämjd genom den mänskliga naturen; men tungan förmår ingen bland människor tämja, ett obändigt ont, full av dödande gift» (Jak. 3).

Det är nyttigt, att kristna väl betänka, vilket skarpt vapen de bära i sin tunga, att de måtte med mera eftertanke använda det. Med tungan hava de allra största saker i världen blivit uträttade. Genom ord kom syndafallet med alla dess osaliga följder i världen, genom ord har åter ett himmelrike planterats på jorden. Med tungan kunna vi göra mycket ont, men även mycket gott. Och dock, huru ringa tyckes icke gärningen vara, då man blott »talar»! Vi erinra blott om några ringare fall: hur lätt kan man icke t.ex. yttra något om sin nästa, utan att ens mena mycket ont, men som dock har till följd, att det dyraste han äger på jorden, hans goda namn och rykte, lider därav!

Men du menar: Jag har icke stulit, icke utgjutit blod – och likväl har du tillfogat honom vida större smärta än genom en betydande stöld; och du borde älska din nästa såsom dig själv och icke göra honom något, det du icke ville, att han gjorde dig; du skulle »försvara hans goda namn och rykte, uttyda allting till det bästa och tala sanningen.» Huru lätt kan man icke i retat lynne med tungan göra sådana sår i människors hjärtan, vilka dagar och nätter igenom blöda och svida mycket svårare än månget utvärtas sår! Men det var ju »blott ett ord», menar du, det var intet mordvapen, som därtill användes! Vidare: Vem kan uttala storheten av den själavåda, som kan

tillfogas en svag, troende själ genom *förbryllande* ord i andliga frågor? Att bekymra svagas samveten, är lätt gjort, men icke lätt botat.

Och slutligen: Huru kan man icke synda blott med fåfängligt tal, utan att det innehåller något egentligt ont! Det är ett utsägligen tänkvärt förhållande, som vi dock så ofta förgäta, att Guds Ande bor i de trognas hjärtan, att varje kristen är »den helige Andes tempel» (1 Kor. 6:19). »Om någon icke har Kristi Ande, så hör han icke honom till» (Rom. 8). Då jag nu har en så hög och helig gäst uti mitt hjärta, skulle jag då med fåfängligt talande bedröva honom och missbruka den dyra och underbara gåva, han givit mig, nämligen min tunga, med vilken jag kan prisa Gud och lägga frön till evinnerligt liv i odödliga själar? Skulle jag icke använda varje stund till något nyttigt? Här se vi, huru även det, som synes så oskyldigt, som att tala fåfängliga ord, likväl för en kristen är en ganska betänklig synd.

Men i samma mån, som vi kunna med tungan uträtta även mycket gott, så blir även vårt tigande en synd, när vi kunde »tala det, som främjar den ömsesidiga uppbyggelsen», och icke göra det. »Den som vet att göra rätt och icke gör det, honom är det synd.» Och så märka vi här, att även då vi göra ingenting, då vi blott tiga, vilket tyckes vara det mest oskyldiga, vi dock ådraga oss stora skulder inför den Herren, vilken med ränta återfordrar de pund, han en gång lämnat oss. Han straffar ock den tjänaren såsom otrogen, vilken icke hade förstört någonting, utan återlämnade allt vad han hade emottagit, men blott icke hade förräntat det, utan nedgrävt det i jorden. Även han blev straffad såsom »otrogen tjänare». Så se vi, att Gud dömer det för synd, även då vi göra ingenting.

Hit hör den synden, vilken ofta omtalas såsom en dygd, nämligen att icke klandra och straffa andra. Vi veta alla, att det även gives ett klandrande och ett straffande, som är en ful odygd, varigenom en människa blott av sin natur, sin egenkärlek och sitt retliga lynne drives att ogilla och klandra allting hos andra. Detta är ett syndigt klandrande. Men vi tala här om ett klandrande och straffande, som är en kärleksplikt, ett heligt nit om Guds ära och medmänniskors välfärd. Först är det ett straffande, som tillhör somliga för deras ämbete, såsom fader och moder i huset, sedan lärare och överhetspersoner. Vilken välsignelse och välfärd för tid och evighet skulle icke då befrämjas, om var och en häruti fullgjorde sin plikt!

Men då fader och moder tillåta allt självsvåld hos sina barn och sina tjänare; då lärare icke »i tid och otid bestraffa, tillrättavisa, förmana med all saktmodighet och undervisning», utan med tystnad se på ogudaktigheten; då överheten, som skulle vara en »Guds tjänare, en hämnare, till straff för den, som gör det onda», ofta »ser genom fingrarna» därmed – se, då måste all ondska och fördärv taga överhanden. Och till sådan ondska är även den skyldig, som gör ingenting, då han borde göra något däremot. Men det är ock ett straffande, som tillhör varje kristen. Herren säger, att »du må tillrättavisa din nästa, på det att du icke för hans skull må komma att bära på synd» (3 Mos. 19:17). Här fordras visserligen en stor vishet, kärlek och ödmjukhet; det är en svår konst att till nytta straffa sin broder: men den får dock icke förgätas – den uppriktiga kärleken fordrar det. Straffa icke onödigtvis, straffa icke, när du är retad, utan låt den sanna kärleken, det heliga nitet leda dig.

Likaledes gives det många fel, som höra under benämningen tanklöshet. Dagligen och stundligen är denna en källa till åtskilliga små försummelser, små förhastanden, små obehagligheter, vilka vi icke gärna betrakta till deras sanna väsende, emedan vi i allmänhet icke betänka, att de utgöra överträdelser av kärlekens bud. Måtte vi dock erinra oss, att så ofta vi icke göra avseende på andra, *leva vi blott oss själva*, vilket är egenkärlekens stora synd.

Måtte vi dock känna det som en förebråelse, icke såsom en ursäkt, när vi måste säga oss: »Jag tänkte icke därpå!» Då skulle vi säkert bemöda oss att undvika tanklösa ord och handlingar, som bedröva andra, att i passande tid göra små tjänstebevisningar, att vara punktliga i löftens uppfyllande, i små skulders betalande, att i allmänhet uti all vår umgängelse vara »vänliga, milda, saktmodiga» och »förekomma varandra med hedersbevisning» m.m. vartill apostlarna förmana.

Att icke hava avseende på andra, plägar vanligen mycket såra och anses såsom största kärlekslöshet. Då det likväl så ofta härleder sig blott från tanklöshet, blir det mycket nödigt för kristna, som skola bevisa sig vara ett kärleksfullt och vänligt folk, att de beständigt hava akt på sitt väsende, sina ord och åtbörder.

Äntligen må det sättas i fråga, om det också skall räknas till »små synder», vad man plägar benämna dåligt lynne, men som egentligen icke är annat än en kvävd eller tillbakahållen ondska i hjärtat. Det är om denna vi tala. Det finnes visserligen ett dåligt lynne av helt annan grund och natur, för vilket man mera behöver tröstas än straffas, och varom mera längre fram. Men vi handla här om den i hjärtat boende och blott försiktigt uttryckta vreden mot någon viss människa. Aposteln Jakob har ett underligt ord i sin epistels 5:e kap. och 9:e v., då han säger: »Sucken icke, mina bröder, mot varandra, på det att I icke mån varda dömda.» Vad kan detta betyda? Skall man icke få sucka? Skall man bli »dömd», för det man suckar?

Nej, aposteln sade: »Sucken icke mot varandra.» Han har därmed slagit en smygande orm rätt på huvudet, nämligen den försiktigt yttrade, men icke avskydda, utan hysta ondskan i hjärtat, vilken, då den icke kan bryta ut i vreda ord och gärningar, dock behöver yttra sig åtminstone uti suckande mot och över förolämparen. O, det arma människohjärtat! – illfundigare än allt annat och fördärvat! – Vem känner icke den hoppresade ondskans yttringar – t.ex. den bortvända blicken, de korta, torra svaren, den kalla likgiltigheten för det en annan säger eller gör? Eller ännu svårare: det korta, vresiga språket och sättet, det mörka ansiktet, föresatsen att icke le eller vara vänlig, utseendet, som vore man en martyr eller hade stora lidanden att bära; vidare det förstulna talet om, men icke med förolämparen – eller det lugna hånleendet – eller den låtsade ödmjukheten – eller den önskan att vara förgäten eller död och dylikt? – O, det arma människohjärtat! Vilket ohyggligt beläte, när det blott aldrig så litet röres vid och träder fram!

Hit hörer ock den ömtålighet och misstänksamhet, varigenom man ser sig t.ex. tillbakasatt och uttyder små yttringar av obetänksamhet, glömska eller hastighet såsom stora förnärmelser. Det värsta därvid är, att vi oftast låta märka denna sårade känsla och misslynthet blott emot våra närmaste, blott inom hemmet och emot vår egen familj. En främmandes ankomst och närvaro sätter oss i stånd att avlägga detta dystra, missnöjda och otrevliga väsende. Och så kan man förbittra för sig själv och sina kära den välsignelse, Gud erbjudit, då han givit oss en familj.

Nu frågas, om sådana det onda hjärtats yttringar också skola räknas till »små synder». Det är visserligen vanligt att så räkna dem eller ock att icke alls betrakta dem som synder; men evad vi betrakta deras ursprung eller deras verkningar, så skola de finnas vara ganska svåra synder. Skulle icke en kristen vara hans efterföljare, som var »mild och ödmjuk i hjärtat»? Skall icke vreden, även i dess kvävda och förklädda gestalt, bedröva den helige Ande, som bor i vårt hjärta och ser och känner allting? Vi sågo ock, huru allvarsamt aposteln Jakob betraktade blott detta »suckande emot bröderna», då han sade: »Sucken icke att I icke mån varda dömda.»

Han har sett på vår Herres ord, som sade: »Om I icke av hjärtat förlåten var och en sin broder», det han bryter, så skall icke heller eder himmelske Fader förlåta eder. Märk detta Herrens ord! Om jag skall förlåta »av hjärtat», då skall icke hjärtat hava kvar ondskan, utan då skall jag verkligen bliva vänligt sinnad emot mina förolämpare såsom ock vår himmelske Fader så förlåter synden, att han icke mer tänker på henne, utan blir nådig och blid emot syndaren och åter talar vänligt med oss, såsom med sina älskade barn. Och sannerligen, en kristen, som verkligt lever i sin Guds närvaro och vänskap, kan omöjligt få lugn förr, än han hjärtligt förlåter sin nästa och kan åter tänka och tala vänligt om honom och med honom.

Vi hava talat om det dåliga lynnet och den synd, som däri ligger. Vi se nu, att det blir en lika stor synd för oss att icke förlåta detta dåliga lynne hos våra medmänniskor, som för dem att hysa det. När det utgör en hjärtats ondska hos dem, böra vi visserligen någon gång vid bättre stunder med kärlek förmana dem, vi få icke kalla »det onda gott», men vi måste ock genast förlåta det, på det vi icke måtte varda »onda med de onda», såsom Herren varnar: »Låt dig icke övervinnas av det onda», utan övervinn det onda med det goda.» Vi skola aldrig glömma, att det är allas vår kallelse såsom kristna att oupphörligen i kärlek bära varandras bördor även när den består i synd och skröplighet; vi äro kallade att tjäna var och en efter dess behov, även med mild fördragsamhet och tålmod, vilket är den dyrbaraste tjänst, vi kunna bevisa en arm syndare, en kristen, som icke har något svårare lidande och bekymmer, än av sina egna skröpligheter.

Ja, för en sådan är en mild fördragsamhet av människor en mycket dyrbarare gåva och tjänst än om de skänkte honom mycket guld och silver. Ty sådana äro dock de kristna, att de mycket gärna vore bättre, om de kunde; att de strida och bedja emot sina svagheter, men måste dock dragas med denna »syndens lag i lemmarna, som kämpar mot den lag, som är i deras ande».**

Skulle vi icke då med tålmod, ja, med innerligt medlidande, fördraga deras skröplighet? Såsom Luther just härom säger: »Om du nu är mild, saktmodig, icke snart låter förtörna dig, men din make, din husbonde, din broder, din medtjänare icke har denna gåva, förakta honom icke därför, håll honom denna hans svaghet till godo och betänk, att vi äro kallade till att beständigt bära varandras bördor.» Ja, betänk, att hela Kristi rike är ett »*förlåtelserike*», där vi beständigt måste hava förlåtelse av Gud och beständigt förlåta varandra.

Vi hava nu betraktat några s.k. »små synder», och dock – huru ganska stora och svåra! Huru skulle det se ut, om vi även betraktade de jämförelsevis *stora synder*, såsom de emot *första* och *andra budet*, att vi t.ex. äro så kallsinniga mot vår nådige Gud, icke med innerlig kärlek omfamna och prisa vår Frälsare för allt vad han lidit och gjort för oss och ännu beständigt gör; att vi icke bekänna honom flitigt och troget, utan ofta »blygas vid hans namn»; att umgänget med Gud i bönen, som skulle vara vår högsta glädje, ofta är oss en motbjudande tvångsgärning; och att, såsom Luther säger, »när du infinner dig vid nattvardsbordet, du går såsom en stock både

dit och därifrån, eller du låter andra gå därtill och blir själv därifrån – likaledes hörer du Guds dyra ord om huru han har älskat oss, huru hans Son har dött för oss m.m. med lika andakt, som om man ville berätta dig en saga; du besinnar icke, att det angår dig, utan är därvid alldeles iskall, ja, du frågar (stundom) icke det allra minsta efter din själs salighet och det eviga livet.

Så göra icke blott alla säkra och vilda människor, som intet alls fråga efter Gud, utan ock *ofta vi*, som likväl älska hans ord och gärna ville vara kristna.» Så hava vi ock emot andra tavlan många stora och svåra synder, i det vi icke älska vår nästa såsom oss själva, utan tänka först och sist på vår egen nytta; och att vi äro så likgiltiga för nästans eviga väl, så falska i kärleken, att vi ofta med stillatigande se, att han går till förtappelse – utom alla andra ohyggliga synder, som ligga i kött och blod, i hjärta och begärelser. O, när ögonen stundom något klarare öppnas vid Guds ords ljus – vilken förfärande syndamassa även hos en kristen! Man kan alldeles förgås under tyngden av en sådan förskräcklig syndfullhet!

Är det väl tänkbart, att vi dock på samma gång skulle kunna tro, att vi ändå äro i Guds nåd och vänskap? Det är ju alldeles orimligt, omöjligt! Så måste det synas oss. Och likväl är det alldeles nödvändigt, att vi ändå förbliva i den tron. Huru skall det då bli möjligt? O, det blir rent av omöjligt, om vi icke alldeles, såsom Luther säger, »krypa ut ur vårt gamla skinn», förkasta våra egna ögon, förnuft och känsla, och börja se med nya, andliga ögon, börja lära oss någon bokstav av Abrahams troskonst, nämligen att tro på honom, som »kallar det, som icke är, såsom om det vore».

Ty skall *jag själv* vara rättfärdig, god och ren, för att tackas Gud, skall jag dömas efter lagen, skall Gud se på mig, då är allt förlorat! – då måste hans vrede förgrymma sig över oss alla! Här blir det då alldeles nödvändigt, att vi på allvar tro och besinna, att all vår rättfärdighet och tackhet inför Gud består uti ingenting, som kan tänkas eller nämnas, annat än Kristi egen gång till Fadern, eller att Kristus med försoningsblodet ingått i det allra heligaste och är »i Guds åsyn oss till godo». Blott detta att Kristus är »i Guds åsyn, oss till godo», och att Kristus är rättfärdig, det är all vår rättfärdighet för Gud, såsom vi så ofta betraktat, men aldrig kunna behålla i hjärtat, utan oupphörligen förgäta, så snart våra egna synder framstå för våra ögon.

Herren får aldrig straffa oss för synden, utan att vi genast vilja bortkasta hans nåd – fastän han så otaliga gånger visat oss, huru han oupphörligt fick straffa och rätta sina lärjungar för deras mångahanda skräpligheter och dock aldrig därför uteslöt dem ur sin nåd. O, den fördärvliga otron! Se då åter, huru aposteln Paulus sade: »Jag förkastar icke Guds nåd, ty om rättfärdighet kommer genom lagen, så har ock Kristus fåfängt dött» (Gal. 2). Stanna och tänk! Det är blott fråga, om Kristi död gäller något, eller om *den* är fåfång! Därpå beror hela vår salighetssak!

Det är visserligen bedrövligt, att våra synder äro så många och svåra, det är visserligen straffvärt, att vi icke bättre vaka och strida mot det onda, det är visserligen en stor sanning, att Gud älskar vår förbättring och helgelse; men – stanna och märk! – *om vår rättfärdighet kommer genom våra gärningar, så har Kristus fåfängt dött*. Det är ju en särskild sak med vår rättfärdighet och vårt nådestånd hos Gud; *det* hava vi att tacka Kristus för; *det* kan icke rubbas, så länge vi ännu med tron hålla oss till Kristus och fara efter att höra hans röst. Annat är det med dem, som giva sina synder frihet, ursäkt och hylla dem, vilka blott skrymta och bedraga sig med talet om tron, utan att de verkligen tro; men vi tala om dem, som själva straffa och döma sig för sina synder och fara efter att vara rättsinniga, men ändå måste släpa med allt ont, och dock hålla sig till Kristus och evangelium – dessa böra icke ett ögonblick sammanblanda sin skräpliga helgelse med rättfärdigheten inför Gud.

Vår helgelse är alltid full med brist, så länge vi omföra köttshyddan, och vi måste så länge alltid straffas och förmanas och känna brister; men därunder är dock vår rättfärdighet och benådning inför Gud alldeles fullkomlig. Det hava vi att tacka Kristus för, vilken är i Guds åsyn oss till godo; såsom Johannes säger: »Mina barn, detta skriver jag till eder, på det att i icke mån synda; och om någon syndar, så hava vi en försvarare hos Fadern, Jesus Kristus, som är rättfärdig. Och han är försoningen för våra synder» etc. Om vi skola hava något gagn av Kristi död, så måste den väl försona de synder, som eljest skola fördöma oss, nämligen de, som ännu ligga i vårt kött och dagligen ängsla och besvära våra hjärtan. Den dyrt köpta nåden måste väl hjälpa där, varest den behöves, i fall vi skola hava någon verklig tjänst och glädje av Kristus.

Härom har Pretorius några rätt förträffliga ord, då han svarar på följande fråga:

»En kristen säger: Jag känner likväl ännu synden hos mig, hon rör sig dagligen, och, oaktat mitt motstånd, frambyter hon dock stundom, såsom frukten av ett träd; huru kan jag då giva mig till freds och tro, att jag har Guds vänskap och välbehag?»

»Svar: Kära själ! desamma synder, som du ännu hos dig känner och stundom hos dig bryta ut, har Kristus redan borttagit och övertäckt med sin rättfärdighet, så att de icke kunna tillräknas dig, om du icke självviljande lämnar dem frihet hos dig. Vill du icke tro nåden för verkliga synder, utan blott för inbillade och målade, så måste du ock

hava en blott inbillad och målad Frälsare och ingen verklig försoning. Jag vet icke att tala om några andra synder, än dem jag tyvärr dagligen hos mig känner och drages med; har du andra, det må du själv veta. Och just dessa synder, som jag emot min vilja och med förtret måste släpa med till min grav, äro i Kristi blod försonade och i mitt dop avtvagna. Detta böra vi tro, så framt vi icke vilja säga såsom de påviska, att blott arvsynden är i dopet borttagen, men verksynderna hava vi att själva med vår bot och bättring utplåna, havande Kristi blod och dopet med dem alls intet att beställa. En sådan frälsning vore oss till föga tjänst, och vi hade i sådan händelse blott en halv Frälsare.

Efter nu så är, att vi, Gud vare lov! äro renade från alla synder, så att de *förra*, *närvarande* och *tillkommande* icke tillräknas oss, då vi förbliva i Kristus och fara efter helgelsen, efter de alla äro i Kristi blod dyrt avplanade; varför skulle jag då själv göra mig brottslig och plåga mig med det, varifrån Kristus frälst och hulpit mig? Varför skulle då jag mer plåga mig därmed, då jag är renad med ett så dyrbart blod? Jag vill fast hellre göra min Herre Kristus den äran, att jag nöjer mig därmed och låter mitt arma hjärta tillfredsställas därav – helst som detta är Guds allvarliga vilja, att vi på denna grund skulle en gång få frid och hava en evig frid.»

Och se – blott i denna saliga frid hava vi den rätta lusten och kraften till helgelse och köttets dödande. Då vi hava detta värsta bekymmer borta, nämligen våra synder och lagens dom; då vi hava en tillräcklig och evigt orubblig rättfärdighet och hava en Överstepräst, som stundligen sköter den saken inför Gud, och vi nu leva härnere såsom Guds barn, blott i väntan på uppenbarelsen av den härlighet, som visserligen redan är oss given (Joh. 17:22) – se, då vi så känna vår ställning och hava frid och umgänge med Gud, då hava vi där den rätta källan, lusten och kraften till helgelse; då kan vårt hjärta med innerlig glädje och kärlek leva i Guds närvaro och endast fara efter att tackas honom och gärna försaka all ogudaktighet och världslig lusta. Ja, blott i denna saliga trosförening med Frälsaren hava vi den rene, helige Ande, som både ser och avskyr de finaste synder.

Eller skulle vi då lämna våra »små synder» i ro, efter vi hava en så rik och evig nåd? O, så är icke Herrens vilja – och så är icke Andens sinne hos en kristen. Just därför att vi leva under en evig nåd, är det både Guds och vår vilja att desto trognare alla dagar arbeta på våra syndaoarters dödande; ty Gud är helig. Han älskar icke att se synden hos sina kära barn, med vilka han är så nära förenad; och vi hava även fått en »delaktighet av Guds natur», som älskar det heliga och lider av allt oheligt. – O, föröka oss, Gud, denna trosfrid och denna heliga natur dagligen, genom din helige Ande! Amen.

* Den engelske författaren ger här ytterligare det rådet emot frestelsen till uppskov och tidslöseri, att i synnerhet de, som själva kunna bestämma över sin tid, böra indela den i vissa timmar för varje göromål och aldrig utan nödtvång vika från dagordningen. Om ock mindre hörande till frågan om »synder», är detta onekligen ett gott naturligt medel att bringa det tröga kreaturet till verksamhet och ordning. I de förhållanden, där detta kan utföras, bidraget det till en verksam och nyttig levnadsvana.

** Därjämte är det ofta nödigt betänka, att det även finnes ett »dåligt lynne», som icke alls kommer av någon ondska i hjärtat, utan av fysiska orsaker samt andra yttre omständigheter. Vi veta ju, att det är vissa sjukdomar och kroppstillstånd, som alltid hava med sig en stor retlighet, vilken upphör, när detta kroppstillstånd förändras. Så kan ock ett med stora göromål eller bekymmer överlastat sinne omöjligen vara lika milt och saktmodigt, som i ett ledigare tillstånd. Det är skada, när man icke förstår och betänker sådant. När det dåliga lynnet redan är ens lidande, icke en uppsåtlig ondska, är det ju en hård obillighet att tillskriva det hjärtat och genom förebråelser föröka lidandet, som man tvärt om borde lindra.

– C-O Rosenius

(Tolfte årgången, år 1853)

© Pietisten 2023

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt. www.pietisten.com